



Memo

afzender Directie Inhoud
opsteller Staf Europese Zaken
telefoon
e-mail

aan De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken

datum 4 september 2025

betreft *Terugkoppeling AFCO rapporteursdialoog: Institutionele gevolgen van de EU-uitbreidingsonderhandelingen (2 september 2025)*

De commissie AFCO (Constitutionele Zaken) van het Europees Parlement organiseerde een online bijeenkomst met rapporteurs van nationale parlementen over institutionele gevolgen van de EU-uitbreidingsonderhandelingen. Basis van de uitwisseling vormde het [conceptrapport](#) met een motie voor een resolutie van het Europees Parlement (EP). Het rapport is opgesteld door Sandro Gozi, rapporteur voor het EP op dit onderwerp. De vergadering werd op ambtelijk niveau bijgewoond door de Eerste Kamer. Dit memo doet verslag van de bijeenkomst.

Bijdragen tijdens de bijeenkomst

Rapporteur Gozi merkte op dat het belang van het betrekken van nationale parlementen bij het gesprek over institutionele gevolgen van EU-uitbreiding algemeen gevoeld wordt. Belangrijke aspecten zijn de vraag waar hervormingen gewenst of nodig zijn en in hoeverre dit kan gebeuren binnen de huidige kaders of herziening van bestaande verdragen vereist.

Naast Gozi kwamen vier Europarlementariërs uit verschillende fracties aan het woord die als schaduwrapporteur aan het rapport zijn verbonden.

Namens de nationale parlementen spraken parlamentsleden uit Portugal, Zweden, Frankrijk en Litouwen. Ook waren er bijdragen van vertegenwoordigers van kandidaat-lidstaten Servië en Turkije.

Terugkerende thema's

Terugkerende thema's in de uiteenlopende bijdragen waren de voor- en nadelen van verschillende besluitvormingsprocedures (unanimiteit vs. gekwalificeerde meerderheid), de vraag of het uitbreidingsproces versneld kan of moet worden en de wenselijkheid van het betrekken van de Europese bevolking bij uitbreiding van de EU.

Eerdere mogelijkheden voor inbreng

Het AFCO-rapport werd eerder, op 24 juni 2025, toegelicht tijdens de Interparlementaire Commissie-vergadering (ICM) over dit onderwerp waar nationale parlementen mondelinge bijdragen konden leveren. Eerste Kamerleden Van Ballekom (VVD) en Van Hattem (PVV) namen deel aan deze bijeenkomst.

De Nederlandse Tweede Kamer en Italiaanse, Roemeense en Spaanse parlementen hebben gebruik gemaakt van de aanvullende mogelijkheid om schriftelijk inbreng te leveren. De



datum 4 september 2025

blad 2

bijdrage van de Tweede Kamer bestond uit het door de Tweede Kamer aangevraagde [advies](#) van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) over EU-hervormingen van GBVB, begroting en rechtsstaat.

Volgende stappen

Het geamendeerde rapport zal in de AFCO-Commissievergadering van het Europees Parlement worden gepresenteerd op 10 september, waarna deze commissie er op 23 september 2025 over zal stemmen.